

Bygg, beliggenhet og moderne pasientbehandling for psykiske lidelser

Er samlokalisering av psykiatri med somatikken i store somatiske sykehus alltid det beste for pasientene?

Lene Haug, journalist, konsulent, leder av folkeaksjonen Redd Ullevål Sykehus og styremedlem i Alternativ til helseforetaksmodellen

Et annet utgangspunkt

Webinar:
**Er samlokalisering
av somatikk og
psykiatri
løsningen?**

På tide med et nasjonalt **OPPRØR**
mot nedbygging av psykiatrien?

Konklusjonen:
Nasjonalt opprør?

Dårlig forankret og utredet

**Ja i hvert fall må
det trekkes i
nødbremsen**

Webinar:

Er samlokalisering
av somatikk og
psykiatri
løsningen?

På tide med et nasjonalt **OPPRØR**
mot nedbygging av psykiatrien?

**SAMLOKALISERING AV
PSYKIATRI OG SOMATIKK
- TIL GUNST FOR PASIENTENE?**

Noen av dem som har deltatt

Hanne Lind Indregard, Konserntillitsvalgt HSØ (Psykolog, Akademikerne)

Christian Grimsgaard, Konserntillitsvalgt HSØ (Overlege, Akademikerne)

Birgit Aanderaa, Foretakstillitsvalgt OUS (Psykologforeningen)

Martin Øien Jensen, Konserntillitsvalgt Helse Nord og foretakstillitsvalgt UNN (Psykolog, Akademikerne)

Randi Rosenqvist, rettpsykiater

Svein Haugsgjerd, psykiater

Ingeborg Senneset, journalist, forfatter, pasient

Susanne Engell, sykehusprest

Kari Koll, Leder i Fagforbundet Reinsvoll, hjelpepleier Sykehuset Innlandet

Are Saastad, helsefagarbeider, styremedlem Stiftelsen Gaustadklubbens Fond

Thorvald Steen, forfatter

Fred Heggen, psykiater Gaustad sykehus

Argumenter

- ▶ Pasienter med psykiske helsebelastninger har 10-15 år kortere forventet levetid enn den øvrige befolkningen
  - ▶ Bilen ved siden av verktøykassa
  - ▶ God behandling for den psykiatriske grunnlidelsen er det viktigste
- ▶ Bedre psykisk helsevern for pasienter med alvorlige somatiske lidelser
  - ▶ Oftest er sekundærlidelsen en enklere lidelse som ikke trenger behandling på sykehus
- ▶ Vil føre til at psykiatrien blir høyere prioritert og styrke faget
  - ▶ Monn det? Den gylne regle
- ▶ Avstigmatisering
  - ▶ Avstigmatiserende med felles akuttmottak
- ▶ Mer effektive utredninger, elektroshokk

Argumenter

- **Pasienter med psykiske helsebelastninger har 10-15 år kortere forventet levetid enn den øvrige befolkningen**
  - Bilen ved siden av verktøykassa
  - God behandling for den psykiatriske grunnlidelsen er det viktigste
- **Bedre psykisk helsevern for pasienter med alvorlige somatiske lidelser**
  - Oftest er sekundærlidelsen en enklere lidelse som ikke trenger behandling på sykehus
- **Vil føre til at psykiatrien blir høyere prioritert og styrke faget**
  - Monn det? Den gyldne regle
- **Avstigmatisering, normalisering av psykiske lidelser**
  - Avstigmatiserende med felles akuttmottak?
  - Hvem skal det hjelpe?
- **Mer effektive utredninger, elektrosjokk**

Bra for noen

- Alvorlige spiseforstyrrelser, alderspsykiatri, selvskading

Men – vi har jo akuttpsykiatri samlokalisert i dag og vi har hatt samlokalisering på mange sykehus.

Hva om vi mister mye mer?

- Skjerming
- Tid
- Plass
- Natur
- Fysisk aktivitet
- Miljøterapi
- Langtidsbehandling
- Psykiatrien som fag med sin egenart

Sykehus	Kommentar	Helseforetak	RHF	Videre- føres	Solgt	Truet	Vedtatt nedlagt
Blakstad	Pasientene skal inn i nye Drammen Sykehus	Vestre Viken	Helse Sør-Øst				✘
Brøset	Eiendommen er solgt – skal bli ny bydel	St. Olavs Hospital	Helse Midt-Norge		✘		
Dikemark	Pasientene skal til Aker og til nytt RSA på Ila i Bærum	OUS	Helse Sør-Øst				✘
Eg	Nytt psykiatribygg under oppførelse	Sykehuset Sørlandet	Helse Sør-Øst				✘
Gaustad	Pasientene skal flyttes til blokker v Sinsenkrysset	OUS	Helse Sør-Øst				✘
Hjelset	Nedlagt	Helse Møre og Romsdal	Helse Midt-Norge				✘
Lier	Pasientene overført til Blakstad. Nå: Lier Hageby	Vestre Viken	Helse Sør-Øst		✘		
Modum Bad	Privat, ingen endringer		Helse Sør-Øst	✘			
Oslo Hospital	Avviklet 2018, pasientene flyttet til Lovisenberg	Lovisenberg Sykehus	Helse Sør-Øst				✘
Reinsvoll	Pasientene skal inn i det nye Mjøssykehuset	Sykehuset Innlandet	Helse Sør-Øst				✘
Rønvik	Et mindre erstatningsbygg planlegges	Nordlandssykehuset	Helse Nord				✘
Sanderud	Pasientene skal inn i det nye Mjøssykehuset	Sykehuset Innlandet	Helse Sør-Øst				✘
Sandviken	Redusert drift	Helse Bergen	Helse Vest			✘	
Valen Sykehus		Helse Fonna	Helse Vest	✘			
Veum	Pasientene flyttet til nye Kalnes. Nå: Veum Park	Sykehuset Østfold	Helse Sør-Øst		✘		
Østmarka	Opprettholdes og fornyes	St. Olavs Hospital	Helse Midt	✘			
Åsgård	Foreslått overført Breivika, styrebehandling utsatt	UNN	Helse Nord			✘	

Utarbeidet av: Lene Haug/Redd Ullevål Sykehus og Finn Olav Rolijordet/Sammen for lokalsykehusene (Innlandet)

**Byggene utrangerte og uegnet
til moderne behandling**

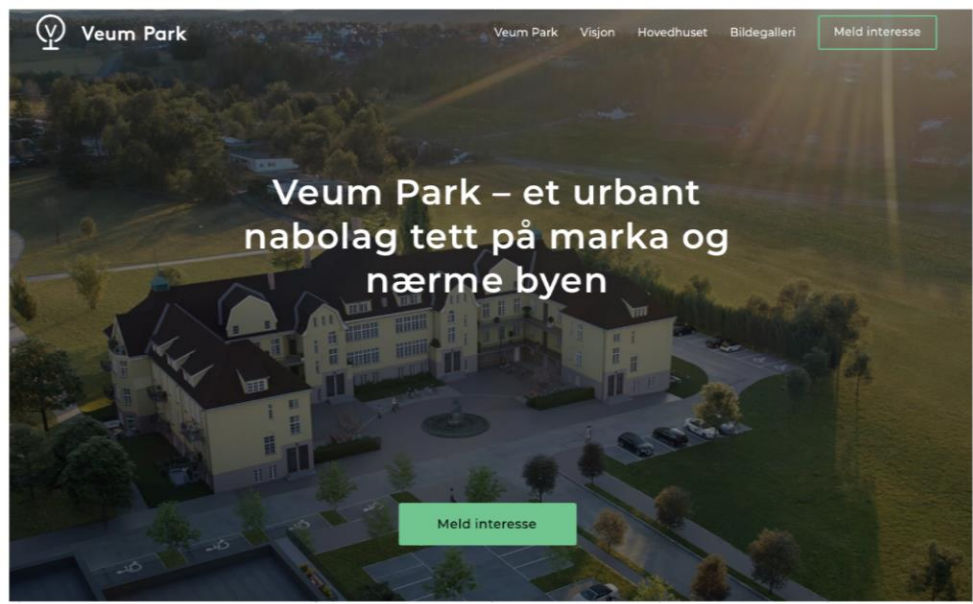
**Veum Sykehus ble lagt ut for salg til 70 MNOK, og ble solgt
til Veum Smart City AS (i dag Veum Park AS) for 45 MNOK
med prospekt på utvikling av helselandsby.**

 Veum Park

[Veum Park](#) [Visjon](#) [Hovedhuset](#) [Bildegalleri](#) [Meld interesse](#)

Veum Park – et urbant nabolag tett på marka og nærme byen

[Meld interesse](#)

The image shows a modern building facade. The main part of the wall is light-colored with a grid of windows. On the right side, there is a glass-enclosed structure, possibly a staircase or a glass elevator. The text "AREALEFFEKTIV LUFTING – KALNES" is overlaid in red on the left side of the image.

AREALEFFEKTIV LUFTING – KALNES

A photograph of a modern building with a yellow facade and a red car parked in front. The building has several windows and a metal structure on the left side. The text "Kalnes ble ikke det mønstersykehuset man trodde." is overlaid on the image.

Kalnes ble ikke det mønstersykehuset man trodde.

Dagens Medisin

Leger og psykologer fortviler over overbelegg
Pasienter ved psykiatrisk avdeling på Sykehuset Østfold
får sengeplass på kontorer på grunn av plassmangel.

NRK Oslo og Viken:

**Bare timer etter Tarjei ble innlagt
tok han sitt eget liv utenfor sykehuset**

«Drapstrusler»
«Slag»
«Beføling»

Tallene viser at Sykehuset Østfold har flest meldte avvik. De siste tre årene er det ført over 4800 avvik av ansatte.

Ingen tårer for Lier sykehus

FERDIG: Tiden er snart over for gamle Lier sykehus, og det er helt greit. Noen ganger er fellesskapets fremtidige interesser viktigere enn å bevare historien.

Leieinntekter

Den nye eieren er sikret gode leieinntekter. Vestre Viken planlegger ifølge salgsprospektet å leie fire av byggene over en periode på fire til åtte år med en årlig leie på drøye seks millioner kroner.

Psykiatrisk sykehus i Asker: Innrømmer minst 4234 lovbrudd hittil i år

Både toppledelsen og sykehusets styre har vært holdt fortløpende orientert om lovbrudd helt siden 2016, får NRK bekreftet.

Kaja Staude Mikalsen
Journalist

Vegard Venli
Journalist

Publisert 9. okt. 2019 kl. 20:14
Oppdatert 10. okt. 2019 kl. 09:34

Artikkelen er mer enn ett år gammel.

Mange pasienter på kort tid

Ledelsen ved sykehuset mener noe av forklaringen på lovbruddene skyldes en omorganisering i 2018.

– Vi slo sammen avdeling Lier og avdeling Blakstad. Da så vi at sengekapasiteten for akutt drift var for lav i forhold til antall henviste pasienter. Derfor opprettet vi ekstra døgnplasser. Det betydde at vi måtte ty til kjempefinke, dyktige ansatte som bidro for å sikre en forsvarlig pasientbehandling.

Lier Hageby – stor suksess

Lier
Hageby

Fikk pris for å bygge om sykehus til leiligheter

PRIS: Det er dette bygget - F-bygget - ved gamle Lier Sykehus som nå utbyggeren har fått pris for for god bevaring av byggets originalitet.
FOTO: LIERHAGEBYPARK.NO

LIER HAGEBY

Om prosjektet

Ved Lier sykehus utvikler nå Solon Eiendom boligprosjektet Lier Hageby sammen med anerkjente HRTB Arkitekter. Sykehuset er lagt ned og sykehusområdet utvikles med boliger, parker og rekreasjonsområder. Det er et variert utvalg av boligtyper fordelt på tomannsboliger, rekkehus og ettplans leiligheter. To av de eksisterende sykehusbygningene bevares og konverteres til leiligheter. Øvrig bebyggelse på eiendommen er revet og erstattes med småhusbebyggelse.

I prosjektet blir det vektlagt å etablere skjermede, private utearealer for den enkelte bolig, i kombinasjon med store felles leke- og oppholdsarealer.

[Les mer om prosjektet](#)

[Nyheter](#) [Politikk](#) [Helse](#) [Bolig](#)

Fra sykehus til private boliger på Blakstad

Blakstad må selges for å finansiere det nye sykehuset i Drammen

Eiendomssalg og økonomi er det som diskuteres i styrene. Pasientene er lite omtalt

Vi krever øyeblikkelig stans i planlagt nedleggelse og salg av psykiatriske sykehus i Norge

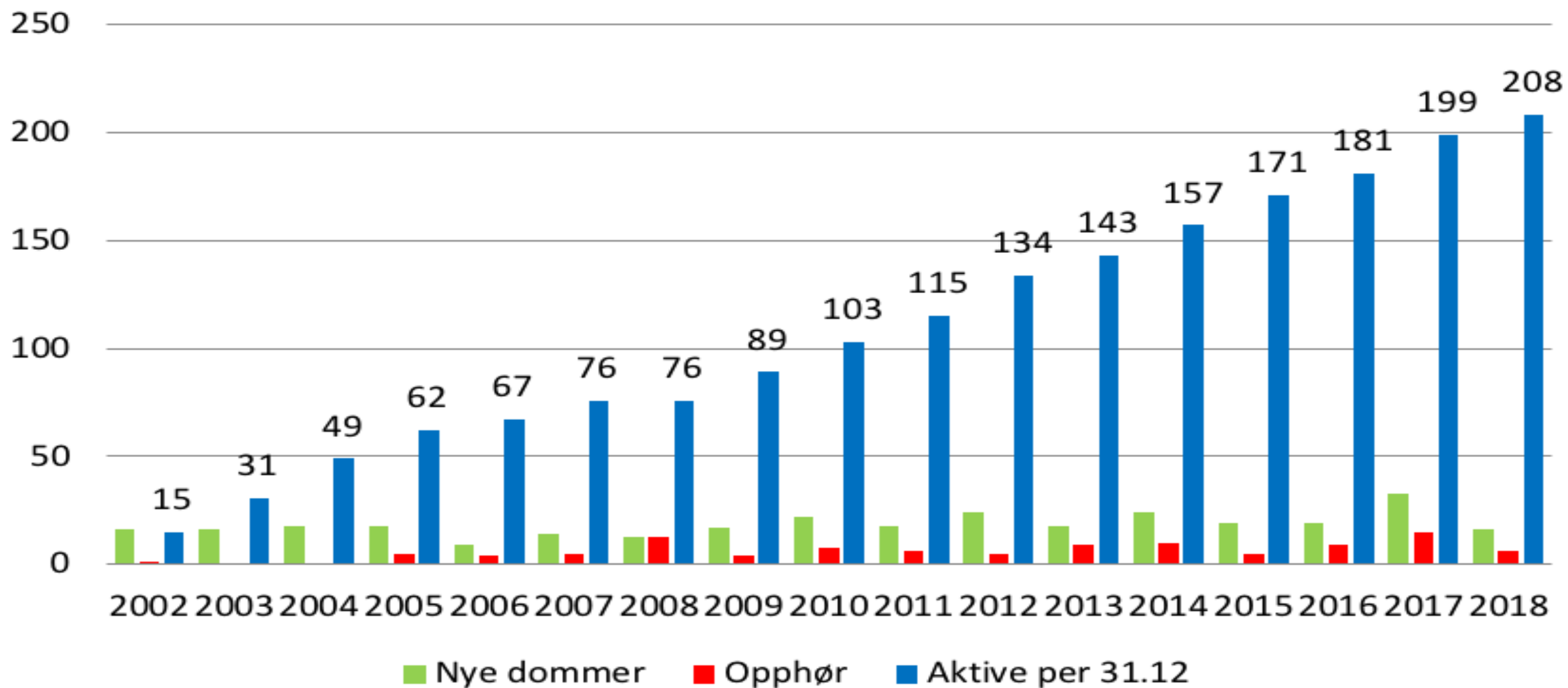
Helt i det stille har helseforetakene planlagt en fullstendig omstrukturering av det psykiatriske helsetilbudet i hele landet gjennom nedlegging av så godt som alle de psykiatriske spesialsykehusene i Norge.

Helseforetak i hele Norge har gjennomført eller har planer om å gjennomføre samlokalisering med påfølgende salg av det de kaller overflødig bygningsmasse. Salgene er med på å finansiere nye sykehusbygg slik som på Sykehuset i Østfold, Kalnes (gjennomført), det gjelder for Nye Drammen Sykehus (under bygging) og det er planlagt i Oslo og i Innlandet i stor målestokk, samt en rekke andre steder over hele landet.

Sykehus	Kommentar	Helseforetak	RHF	Videre- føres	Solgt	Truet	Vedtatt nedlagt
Blakstad	Pasientene skal inn i nye Drammen Sykehus	Vestre Viken	Helse Sør-Øst				✘
Brøset	Eiendommen er solgt – skal bli ny bydel	St. Olavs Hospital	Helse Midt-Norge		✘		
Dikemark	Pasientene skal til Aker og til nytt RSA på Ila i Bærum	OUS	Helse Sør-Øst				✘
Eg	Nytt psykiatribygg under oppførelse	Sykehuset Sørlandet	Helse Sør-Øst				✘
Gaustad	Pasientene skal flyttes til blokker v Sinsenkrysset	OUS	Helse Sør-Øst				✘
Hjelset	Nedlagt	Helse Møre og Romsdal	Helse Midt-Norge				✘
Lier	Pasientene overført til Blakstad. Nå: Lier Hageby	Vestre Viken	Helse Sør-Øst		✘		
Modum Bad	Privat, ingen endringer		Helse Sør-Øst	✘			
Oslo Hospital	Avviklet 2018, pasientene flyttet til Lovisenberg	Lovisenberg Sykehus	Helse Sør-Øst				✘
Reinsvoll	Pasientene skal inn i det nye Mjøssykehuset	Sykehuset Innlandet	Helse Sør-Øst				✘
Rønvik	Et mindre erstatningsbygg planlegges	Nordlandssykehuset	Helse Nord				✘
Sanderud	Pasientene skal inn i det nye Mjøssykehuset	Sykehuset Innlandet	Helse Sør-Øst				✘
Sandviken	Redusert drift	Helse Bergen	Helse Vest			✘	
Valen Sykehus		Helse Fonna	Helse Vest	✘			
Veum	Pasientene flyttet til nye Kalnes. Nå: Veum Park	Sykehuset Østfold	Helse Sør-Øst		✘		
Østmarka	Opprettholdes og fornyes	St. Olavs Hospital	Helse Midt	✘			
Åsgård	Foreslått overført Breivika, styrebehandling utsatt	UNN	Helse Nord			✘	

Utarbeidet av: Lene Haug/Redd Ullevål Sykehus og Finn Olav Rolijordet/Sammen for lokalsykehusene (Innlandet)

Utvikling; dom til tvungent psykisk helsevern

Samlet sett representerer dette en kraftig og dramatisk nedbygging av døgntilbudet innenfor den nasjonale psykiatriske omsorgen.

Resultatet er overfylte avdelinger, kort liggetid, overføring til en hardt presset kommunal helsetjeneste og utstrakt bruk av re-innleggelser.

Vi kan ikke se at en slik storstilt endring av tilbudet til pasienter med psykiatriske lidelser er forankret i utredninger eller overordnede vedtak.

- Samlokalisering har ikke vært gjenstand for noen stortingsmelding
- Det har aldri vært gjennomført en faglig utredning knyttet til om dette er tjenlig for alle pasientene innen psykisk helsevern og rus.

Det har aldri vært foretatt en ROS-analyse eller en konsekvensanalyse

Vi har derfor følgende påstand: Styrene i helseforetakene har vist seg ute av stand til å følge opp Stortingets vedtak om satsing innen psykiatriomsorgen. Styrene har på udemokratisk og egenrådig vis igangsatt et storstilt salg av store og attraktive offentlige eiendommer, billig og til boligspekulasjon, for å bruke midlene til å delfinansiere nye prestisjebygg.

Vi krever at de politiske partiene på Stortinget umiddelbart setter en stopper for disse planene og sørger for at de regionale helseforetakene blir instruert om å fryse alt salg av disse tomtene og sykehusbyggene og at all planlagt samlokalisering opphører øyeblikkelig.

Stortinget må kreve at det raskt igangsettes en faglig utredning av fordeler og ulemper ved samlokalisering av psykiatri og somatikk.

Brevet kommer til å være undertegnet av mange

Takk for meg!